

23 | Асимптоти. Построяване на графика на функция

[D] Ако $f(x)$ е дефинирана в $\overset{\circ}{U}_\delta(x_0)$; или $(x_0 - \delta, x_0)$, или $(x_0, x_0 + \delta)$. Ако $\lim_{\substack{x \rightarrow x_0 \\ x \rightarrow x_0^+ \\ x \rightarrow x_0^-}} f(x) = \pm\infty$, то $p: x = x_0$ се нарича вертикална асимптота

[D] Ако $f(x)$ е дефинирана в или $(a, +\infty)$, или $(-\infty, a)$, Правата $p: y = kx + l$, се нарича асимптота на $f(x)$ при $x \rightarrow \pm\infty$, ако $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} (f(x) - (kx + l)) = 0$. При това: 1) $k \neq 0 \rightarrow$ наклонена асимптота
2) $k = 0 \rightarrow$ хоризонтална асимптота

[T] Ако $f(x)$ е дефинирана върху $(a, +\infty)$. Правата $p: y = kx + l$ е асимптота на $f(x)$ при $x \rightarrow +\infty \Leftrightarrow \exists \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = k; \exists \lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) - kx) = l$

Доказателство:
 $\Rightarrow$ Ако $p: y = kx + l$ е асимптота при $x \rightarrow +\infty \Rightarrow \lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) - (kx + l)) = 0$.

Ако $\alpha(x) = f(x) - (kx + l) \Rightarrow f(x) = kx + l + \alpha(x)$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{kx + l + \alpha(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(k + \frac{l}{x} + \frac{\alpha(x)}{x} \right) = k$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) - kx) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (kx + l + \alpha(x) - kx) = l$$

$\Leftarrow$ Ако $\exists \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = k$ и $\exists \lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) - kx) = l \Rightarrow \lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) - (kx + l)) = 0 \Rightarrow$
 $\Rightarrow$ по дефиниция $p: y = kx + l$ е асимптота на $f(x)$ при $x \rightarrow +\infty$